

Samenvatting masterthesissen prooidieronderzoek RUG

■■■■■ (data 2020)

■■■■■ heeft zich vooral toegelegd op de effecten van de mens op het gedrag van wild (wilde zwijnen en herten). Op basis van onze cameraval-data heeft ze gekeken naar hoe waakzaam het wild is, de duur van het bezoek voor de camera, en het aantal bezoeken. Vervolgens heeft ze gekeken hoe deze parameters beïnvloed worden door mensen, met name door de nabijheid van paden, door het uur van de dag, de dag van de week, en het weer (als indicator voor bezoekersdrukke).

Herten (ree, edelhert, damhert) werden erg beïnvloed door de afstand tot het pad, ze verbleven langer (langere bezoeksduur) bij camera's op een grotere afstand van paden, maar enkel overdag. 's Nachts hadden paden geen effect op hertengedrag. Bij zwijnen werden deze effecten niet gevonden.

Het weer (tijdens een beperkte periode in de zomer van 2020) noch de dag van de week hadden invloed op het gedrag van herten of zwijnen. Herten noch zwijnen bleken dus hun gedrag aan te passen aan variatie in menselijke verstoring tussen dagen.

De resultaten van ■■■■■ haar onderzoek toonden aan dat herten sterker beïnvloed worden door menselijke verstoring langs paden dan zwijnen.

■■■■■ (data 2020)

■■■■■ heeft zich in tegenstelling tot ■■■■■ meer gericht op effecten van de wolf, maar heeft ook effecten van de mens meegenomen.

Ze gebruikte de cameraval-data om te kijken hoe de nabijheid van de kern van het wolventerritorium invloed heeft op het gedrag (waakzaamheid, aantal bezoeken, bezoeksduur) van herten en zwijnen. Ook zij heeft de afstand tot het pad (20m of 100m) meegenomen in haar analyse.

Ook uit deze analyse bleek dat voornamelijk mensen een effect hebben op het gedrag van herten: ze spenderen het meeste tijd verder van het pad en zijn meer waakzaam overdag dan 's nachts.

De bezoeksduur van herten werd beïnvloed door de afstand tot de kern van het wolventerritorium, maar deze effecten waren niet eenduidig. Bezoeksfrequentie werd beïnvloed door mensen noch wolven (afstand kern).

Ook hier waren er geen effecten op zwijnen en reageerden vooral herten op voornamelijk mensen en wolven.

De conclusie van deze studie was dat mensen een sterk effect hebben op het gedrag van hoefdieren, terwijl er indicaties waren voor een groeiende reactie op de afstand tot de kern van het wolvenleefgebied.

■■■■■ (2021)

■■■■■ heeft gekeken naar het effect van wolven op het wild, maar met andere methoden dan voorgaande studenten. Zij heeft een analyse gedaan van het ruimtegebruik van wolven op basis van de BIJ12 (zoogdiervereniging) dataset met wolvenobservaties (C1 en C2). Deze heeft ze dan gekoppeld aan onze cameraval-data om een ruimtelijke analyse uit te voeren.

Ook met deze methoden werd geen sterk effect van het ruimtegebruik van wolven op zwijnen of herten gevonden (bezoeksfrequentie, bezoeksduur, waakzaamheid). Wel leken zwijnen 's nachts plekken met een hoge bezoeksfrequentie van wolven minder te bezoeken. Toch waren ook hier effecten van mensen, met name van paden, sterker dan die van de aanwezigheid wolven.

(2021)

heeft een volgende grote stap gezet in ons onderzoek. Tijdens 2021 hebben we de recreatiedruk gemeten met behulp van vrijwilligers (met grote dank aan Natuurmonumenten) en zijn er vegetatiemetingen (vraatschade) uitgevoerd bij onze camera-locaties.

De aanwezigheid van herten was lager bij hogere aanwezigheid van wolven en ook dichter bij het pad. Hieraan zien we dat wolven en paden door herten liever worden vermeden.

Herten lijken angstiger te zijn in de buurt van wolven en ook als er meer mensen zijn. Verder lijken ze minder te eten als er meer mensen zijn, maar wordt het eetgedrag niet door de aanwezigheid van wolven veranderd. Hieraan zien we dat herten bang zijn voor wolven en recreatie, maar dat recreatie wel meer invloed heeft op het eetgedrag van de herten.

Verder vonden we dat de vraatschade hoger was als er minder mensen zijn en ook op locaties verder weg van het pad. Herten lijken dus minder schade aan te richten dicht bij het pad en als het minder druk is, wat suggereert dat mensen de vraatschade direct langs de paden reguleren.

Uit de resultaten bleek dat wolven wel een invloed hebben op de aanwezigheid van herten maar minder op hun gedrag en hierdoor ook niet op de vraatschade die herten aanrichten. Recreanten lijken juist wel veel invloed te hebben op het gedrag van herten, ze zijn bangere waardoor ze meer op hun hoede zijn en minder tijd hebben om te eten en er minder vraatschade is. Op het moment hebben recreanten dus een sterkere invloed op herten gedrag en vraatschade dan wolven.